

Organisatie Duurzame Energie Vlaanderen

Klimaatcommissie Vlaams Parlement 27 januari 2023

100% HERNIEUWBAAR

OPINIE

De energietransitie is een positief verhaal, begin eraan

DIRK VAN EVERCOOREN, KRIS VOORSPOOLS

18 januari 2023 00:15

Experten zijn het eens over minstens 80 procent van de oplossingen voor de energietransitie. Laat onenigheid over de overige 20 procent niet in de weg staan van het uitwerken van een krachtig beleid en het haast maken met die 80 procent.

Sinds 1996 missie-gedreven sectorfederatie

- 300+ leden
 - Bedrijven (van global multinationals tot scale-ups)
 - Onderzoeksinstituten
 - Lokale besturen
 - Organisaties coöperatieven

*Systeemintegratie
Sectorkoppeling*

Misschien gelooft u de manager van het jaar wel?

Het openhouden van de kerncentrales is geen oplossing op lange termijn, stelt Chris Peeters, de CEO van de hoogspanningsnetbeheerder Elia Group, terugblikkend op een bewogen energiejaar. "De oplossing is steeds dezelfde: geef de uitbouw van hernieuwbare energie een extreme boost. Ga all-out. Leg je daken vol zonnepanelen. Ontwikkel zo snel mogelijk windparken op zee. Daar zal je nooit spijt van krijgen."

De energietransitie is meer dan elektriciteit

What people think energy is

Electricity

Cooling

Commercial

Transport

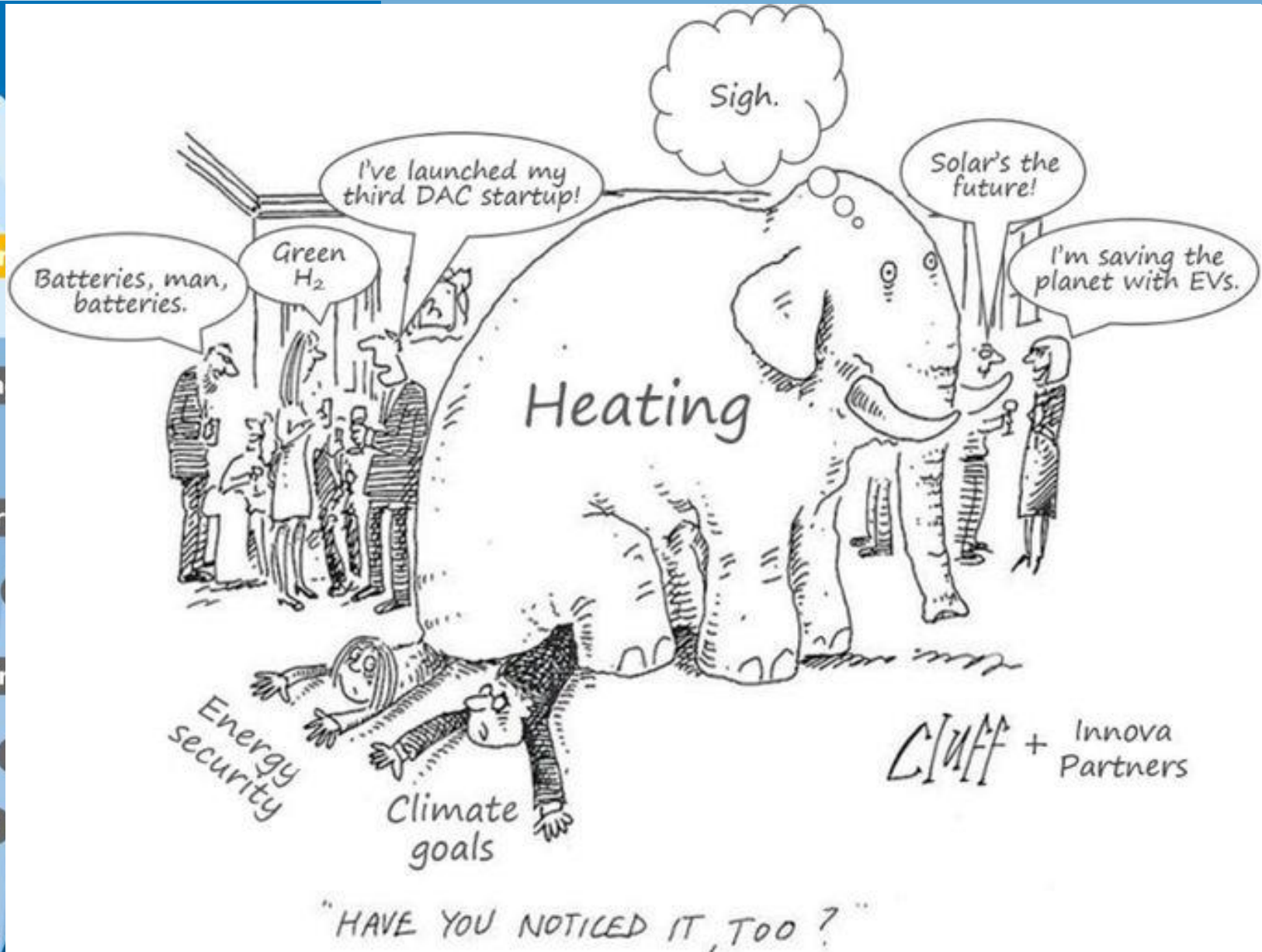
What it actually is

Manufacturing

Cooking

SEforALL.org
SEforALLorg

- Elke wetenschappelijke studie gaat uit van 80% tot 90% HE in 2050 in België
 - IEA: Net Zero by 2050. A Roadmap for the Global Energy Sector
 - EUROPEAN COMMISSION: A Clean Planet for all. A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy
 - Federaal Planbureau: Fuel for the future
 - EnergyVille: Path2050. Een klimaatneutraal België tegen 2050
 - Ember: New Generation. Building a clean European electricity system by 2035
 - ELIA: "Roadmap to Net Zero", our vision on building a climate-neutral European energy system by 2050
- Gebaseerd op technologisch/economische inschatting
- Hernieuwbare energie *zal* dus de ruggengraat van ons toekomstig energiemodel vormen

- **Levenskwaliteit**
 - Geluid
 - Luchtvervuiling
 - Gezondheid
- **Economische potentieel**
 - Tewerkstelling
 - Investerings
 - Knowhow
 - Handelsbalans – onafhankelijkheid
 - Betaalbaarheid
- **Klimaat vrijwaren**

Hondenweer maakt elektriciteit een stuk goedkoper

Het is al enkele weken geen weer om een hond door te jagen, maar de omstandigheden blijken ideaal om de stroomprijs te drukken. Windenergie draait momenteel op volle toeren.

Dagrecord

De totale productie van zonne- en windenergie in België heeft op 11 mei een nieuw absoluut dagrecord bereikt van 7.112 megawatt. Dit komt overeen met 67 procent van het totale verbruik op kwartierbasis en het verbruik van 7 miljoen Belgen.

Het gebeurt volgens Elia niet zo vaak dat de helft van het Belgische verbruik door hernieuwbare- energiebronnen wordt gedekt. Jaar na jaar komt het wel steeds vaker voor. In 2022 was dit het geval in 4 procent van de tijd. Dat is dubbel zo vaak als in 2021.

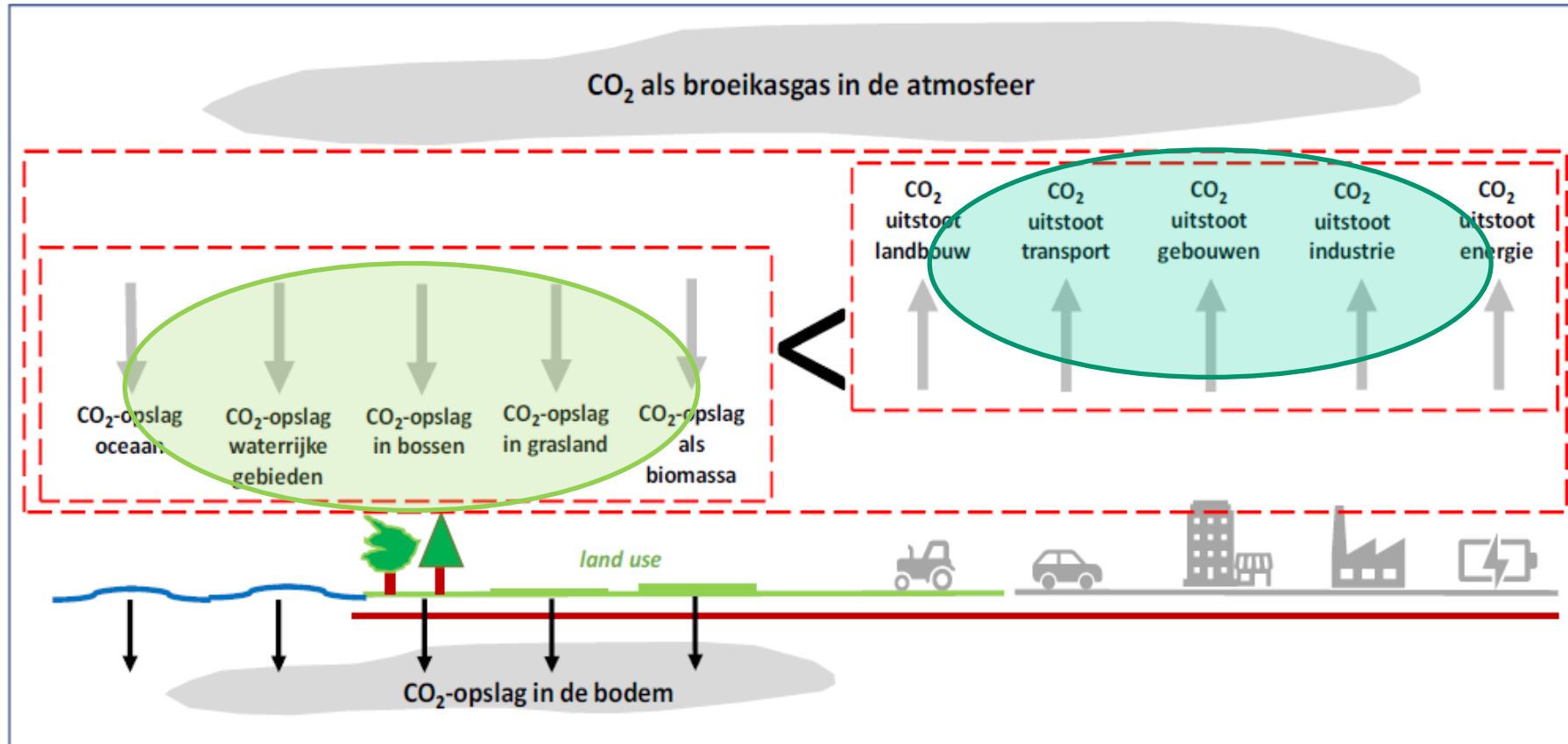
Bio-energie heeft zijn plaats in de energietransitie

- Bio-energie is *lokale* bio-economie
- Bio-energie installaties doen de waardeketen draaien:
 - Directe lokale tewerkstelling
 - Indirecte lokale tewerkstelling
- Bio-energie is verbinding tussen vele energievectoren:
 - Elektriciteit in WKK
 - Warmte
 - Duurzame gassen

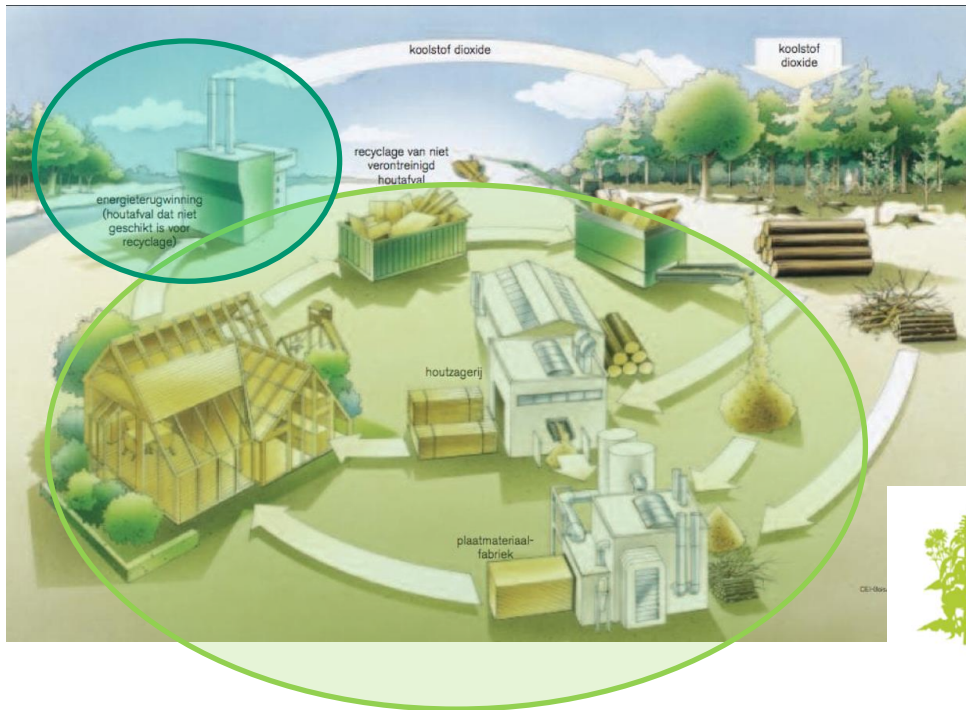

Biomassa is onderdeel van klimaatoplossing

Figuur 1. Het (verstoorde) evenwicht tussen natuurlijke CO₂-captatie en antropogene CO₂-uitstoot; bron: Minaraad (2020).

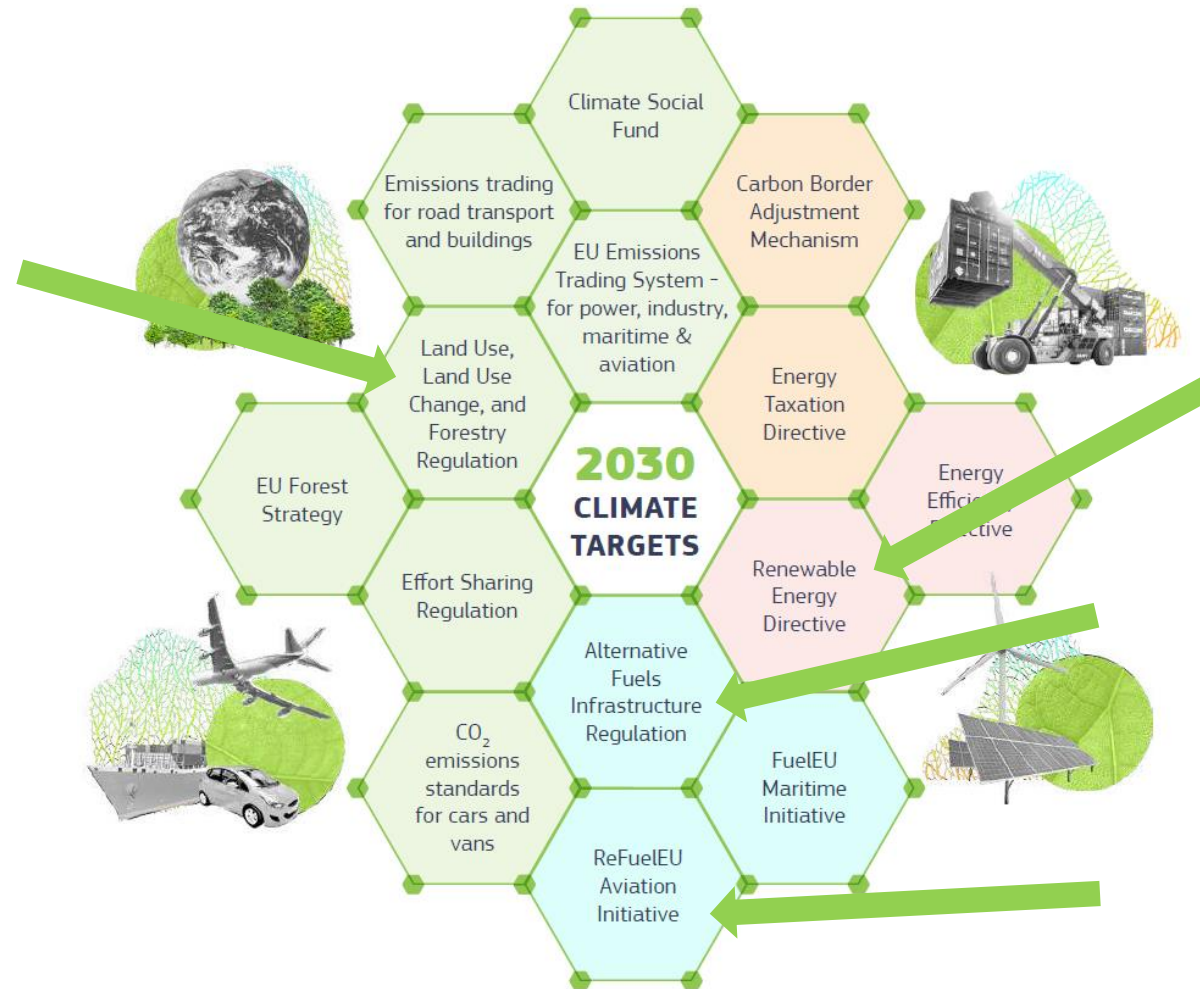
Biomassa als onderdeel van klimaatoplossing

- Vervanging fossiele brandstof
- Methaan emissies reduceren door gecontroleerde verwerking vb. gebruik mest, slib, organische reststromen
- Opslag koolstof: compost, digestaat, bodemverbeterende middelen, biochar
- CO₂-gebruik: CO₂ bemesting serres, CO₂ gebruik biomethaan

Biomassa binnen de Green Deal Targets

Bio-energie

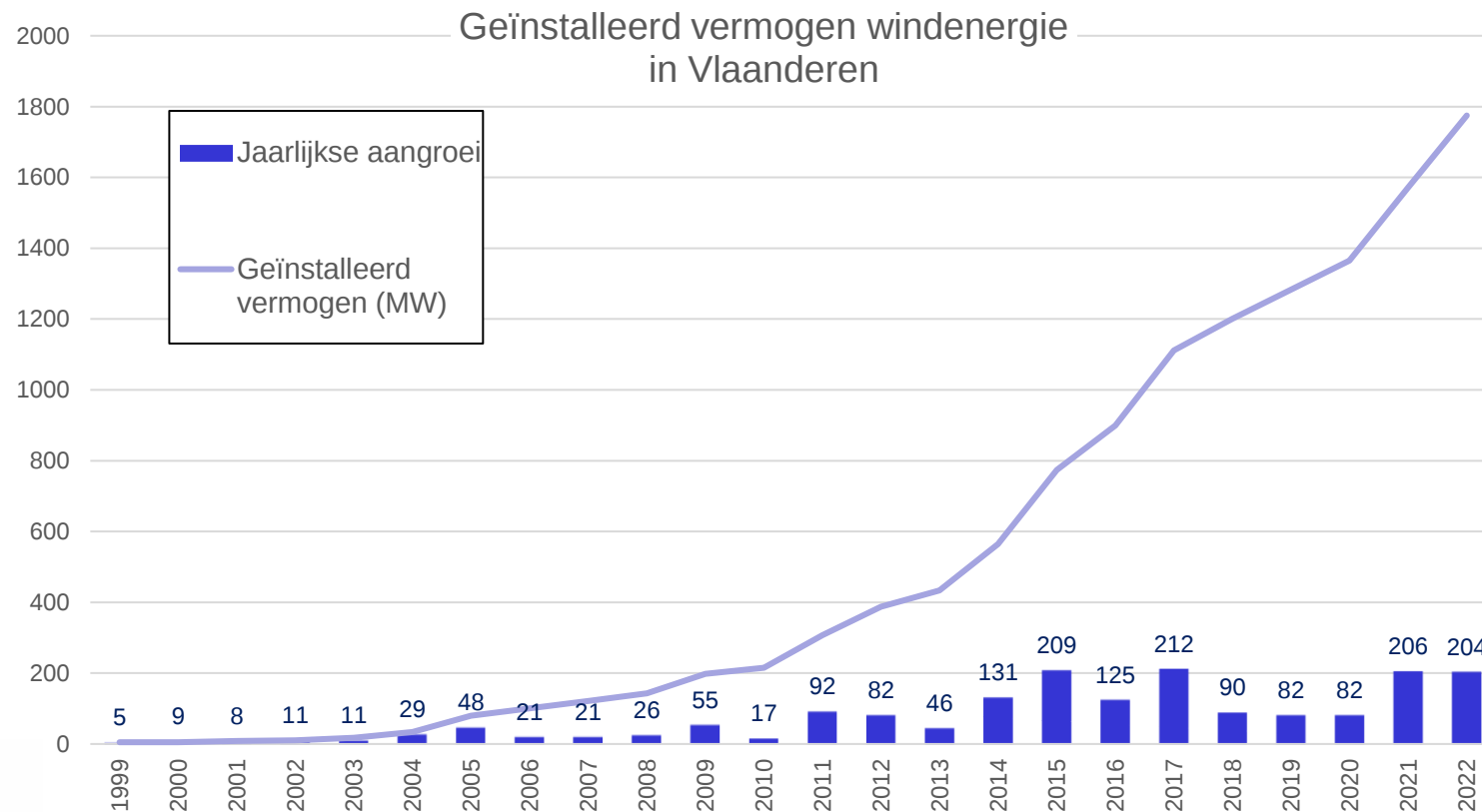
- is nodig en wenselijk in de transitie
- is sluitstuk binnen circulaire economie
- Vormt verbinding tussen vele energievectoren:
 - Elektriciteit in WKK
 - Warmte
 - Gas

=> Flexibiliteit – back-up – optimalisatie
- Niet-elektrificeerbare industriële toepassingen door de transitie helpen
 - Hoge temperatuurswarmte
 - Groene moleculen
- Duurzaamheidscriteria RED II worden geïmplementeerd

Vlaams beleid windenergie werkt

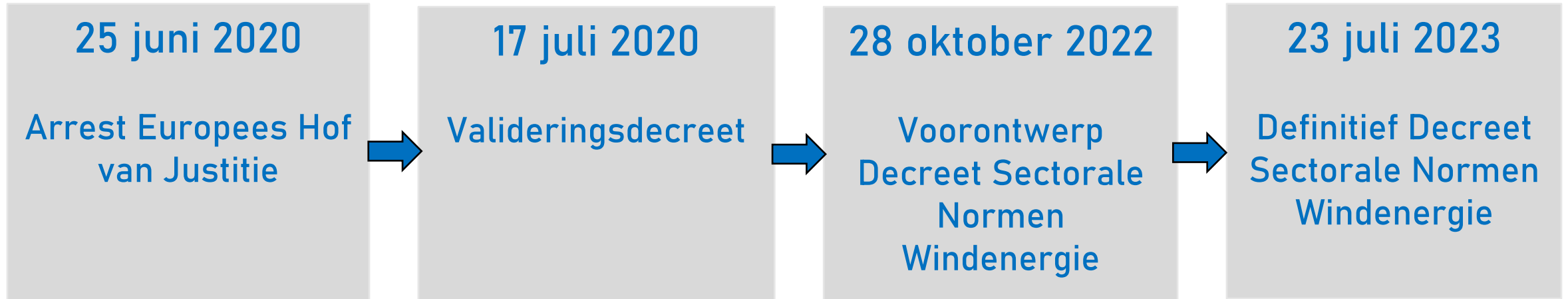
In 2000 zorgde de Vlaamse regering voor een omkaderend beleid voor windenergie, met een ruimtelijke benadering (VCRO) en milieuriichtlijnen (VLAREM).

Ondertussen staan er in Vlaanderen 672 operationele windturbines met een totaal vermogen van bijna 1750 MW (cijfers VWEA 21/12/2022)

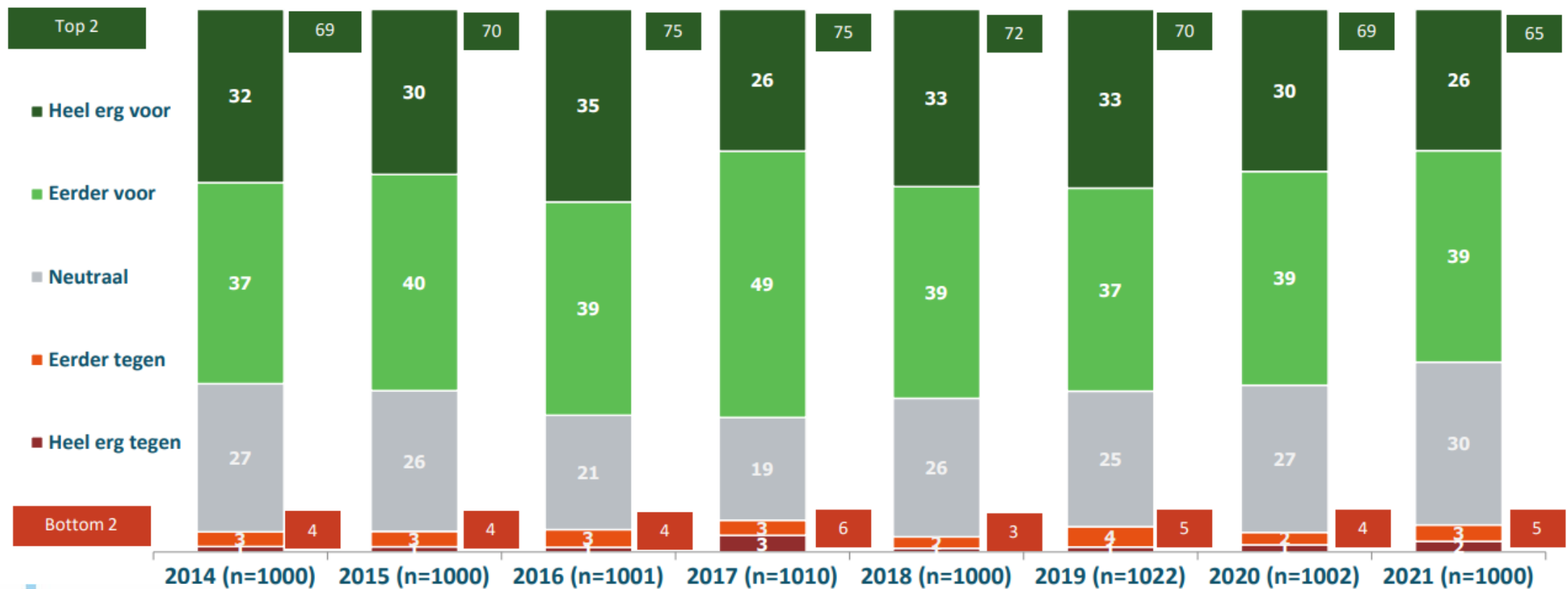
Vlaams beleid windenergie moet *blijven* werken

Ontwerp Plan MER bevestigt de huidige sectorale voorwaarden voor windenergie
23 juli 2023 is de uiterste datum om dit definitief met een nieuw decreet af te kloppen

Vlaams beleid windenergie moet *versnellen*

De Vlaamse windenergiesector investeert enorm veel middelen in creatie van lokaal draagvlak
De jaarlijkse bevraging van het VEKA toont aan dat het draagvlak voor windenergie in Vlaanderen meer dan substantieel is

VWEA pleit voor versnelde vergunningsprocedure voor repowering van windparken, waarbij de planologische verenigbaarheid of de milieuruimte worden ingebracht bij de beoordeling
Maar ook levensduurverlenging moet optie blijven waar repowering niet (onmiddellijk) kan

2008

2018

Vlaams beleid windenergie moet *uitbreiden*

Geopolitieke instabiliteit versterkt belang van een eigen energievoorziening

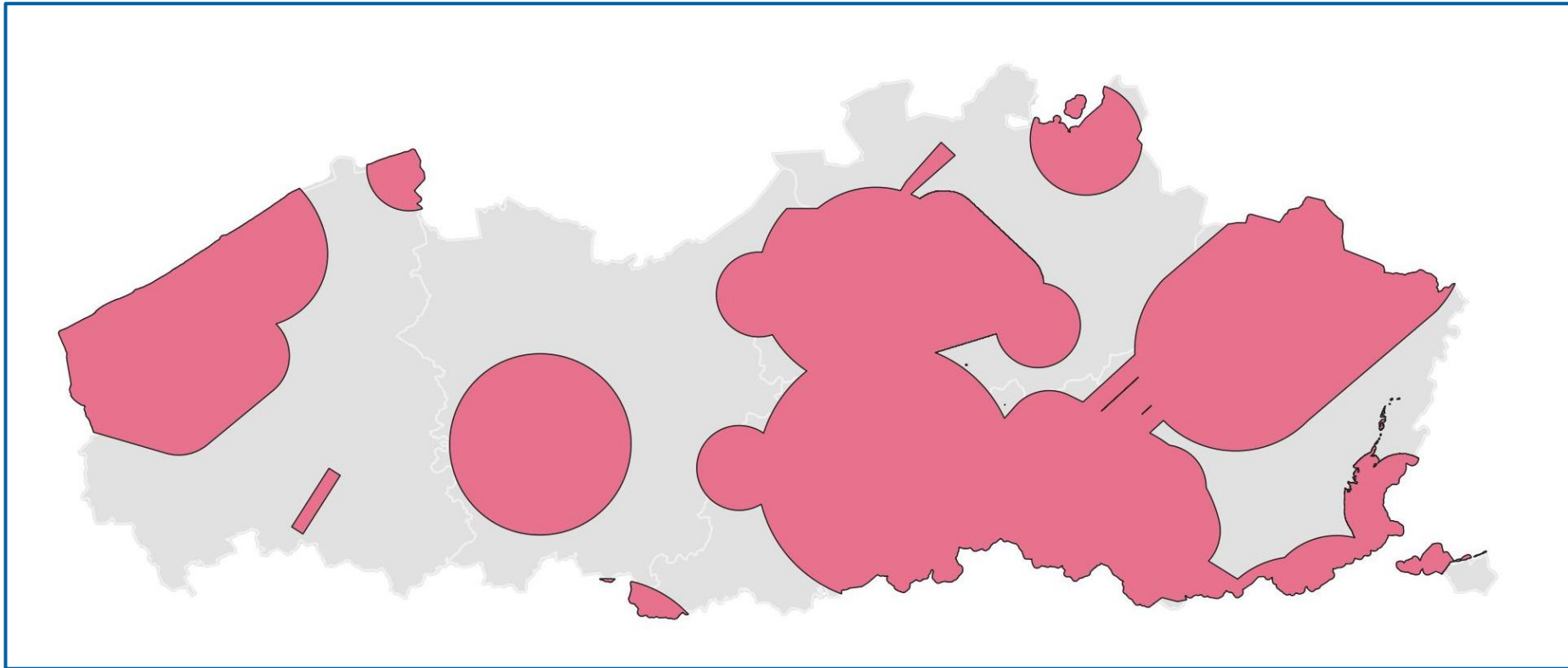
In Vlaanderen levert windenergie nu al substantiële bijdrage in de energiemix, maar dit moet in de komende jaren drastisch verhogen, willen we de elektriciteitsfactuur voor onze gezinnen en bedrijven betaalbaar houden

Een decretale aanpassing van de esthetische toets in landschappelijk waardevol agrarisch gebied (LWAG) kan vele beroepsprocedures vermijden en de ontwikkeling van windenergie op een verantwoorde wijze versnellen

Taskforce pakt luchtvaartbeperkingen aan

VWEA werkt mee aan de federale taskforce waarbij de sectoren en kabinetten samen met Skeyes en Defensie werken aan oplossingen voor onnodige luchtvaartbeperkingen
Dit zal meer kansen bieden voor nieuwe windprojecten in Vlaanderen

- De club van de gigawatt-markten:

Verwacht wordt dat er dit jaar opnieuw meer dan 1.000 megawatt aan opwekkingscapaciteit bijkomt, en dat België zo toetreedt tot de club van gigawatt-markten

De Standaard, 5/1/2023

FIGURE 19 NUMBER OF SOLAR GW MARKETS IN THE EU27

- Bregilab (EnergyVille)

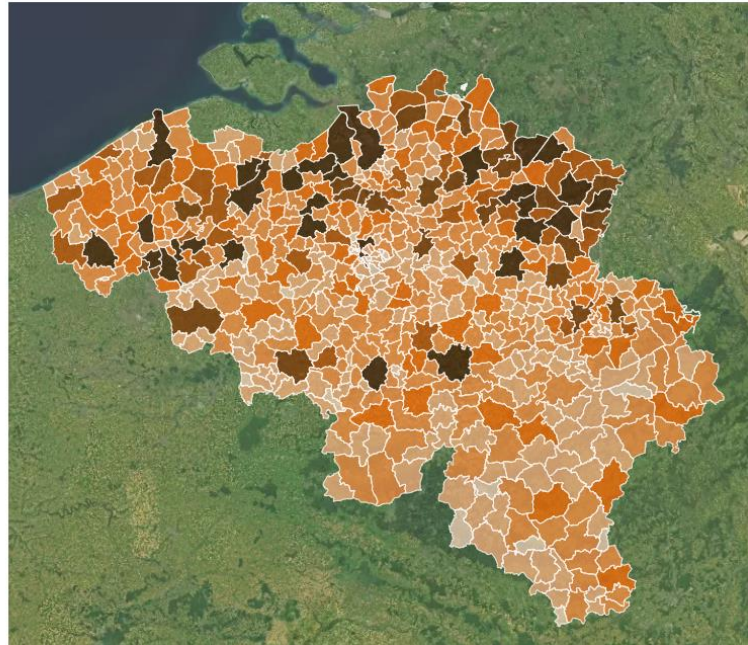
BREGILAB - Renewable energy in Belgium

Click to select energy type: (charts will adjust)

Wind + PV Wind PV

Filters: Indicator: Capacity Total or density: total Current or potential: Current Detail map: Municipality Category: Roof Subcategory: (All) Reference year: 2017

Current PV Capacity: Geographical distribution (total per Municipality)

Total PV Capacity: Current and Potential (ref. year 2017)

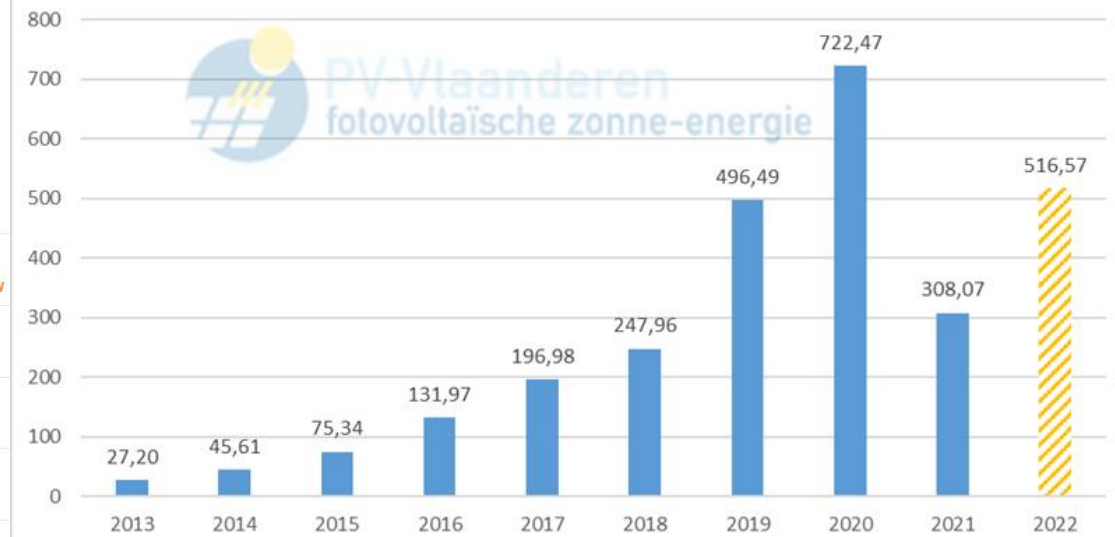

Full load hours evolution per region: Current

(hoover over map to see detailed evolution)

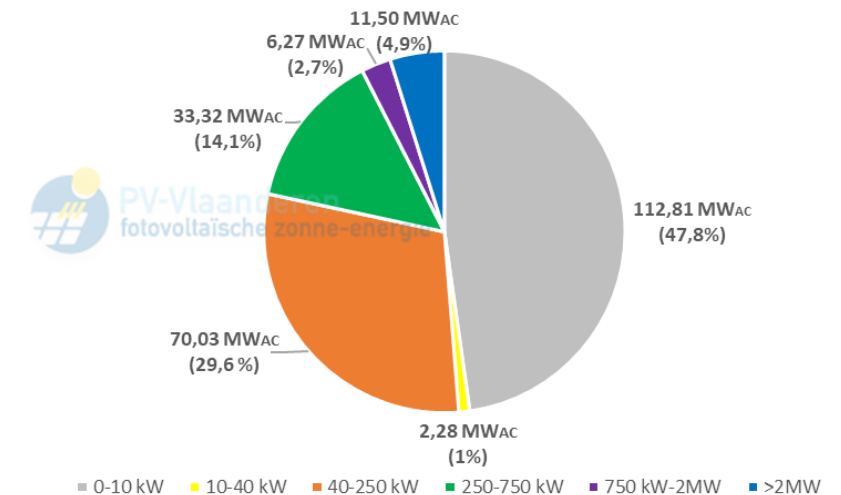

Jaarlijkse evolutie bijkomend vermogen (MW_{AC})

Bijkomend vermogen per segment 2021 (MW_{AC})

Voorlopige en onvolledige cijfers

- Vlaams beleid:
 - Call groene stroom
 - Asbestpremie met PV-verplichting
 - Residentiële PV-premie
 - Verplichting PV voor grote afnemers

**Wie premie wil voor thuisbatterij,
moet zich haasten. Maar steun voor
warmtepompboiler verdubbelt**

HLN, 27/10/2022

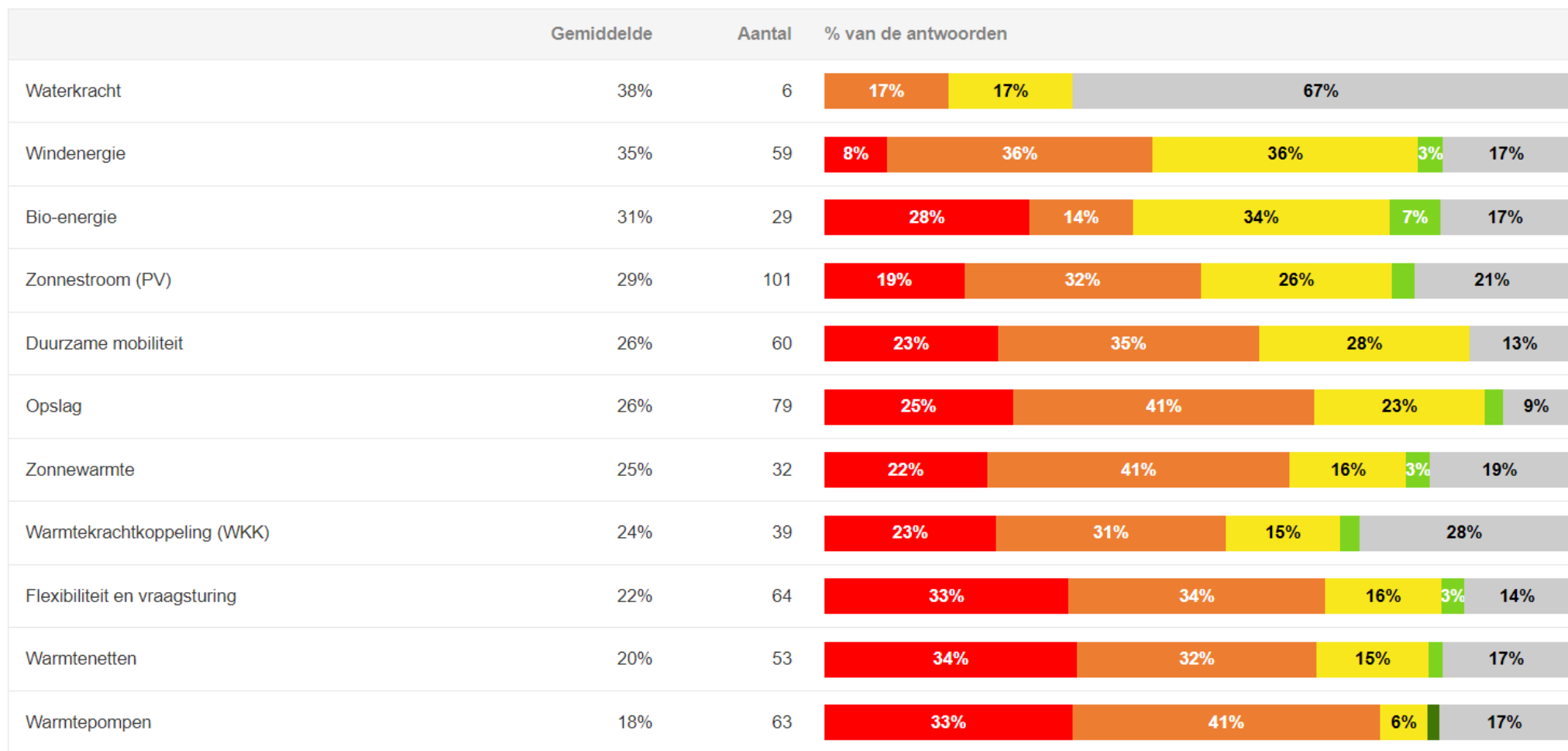
Integratie van veel meer HE

- Flexibiliteit
 - Dynamische contracten
 - Energiedelen
- Wat nodig?
 - Fluvius: dataprocessen

- Focus op faciliteren van uitrol hernieuwbare energie:
 - Investerings distributienet
 - Digitalisering netten
 - Toekomstgerichte flexdiensten uitrollen
 - Versnelde uitrol digitale flexibiliteitsplatformen Fluvius
 - Opstart commerciële en gereserveerde flexibiliteit

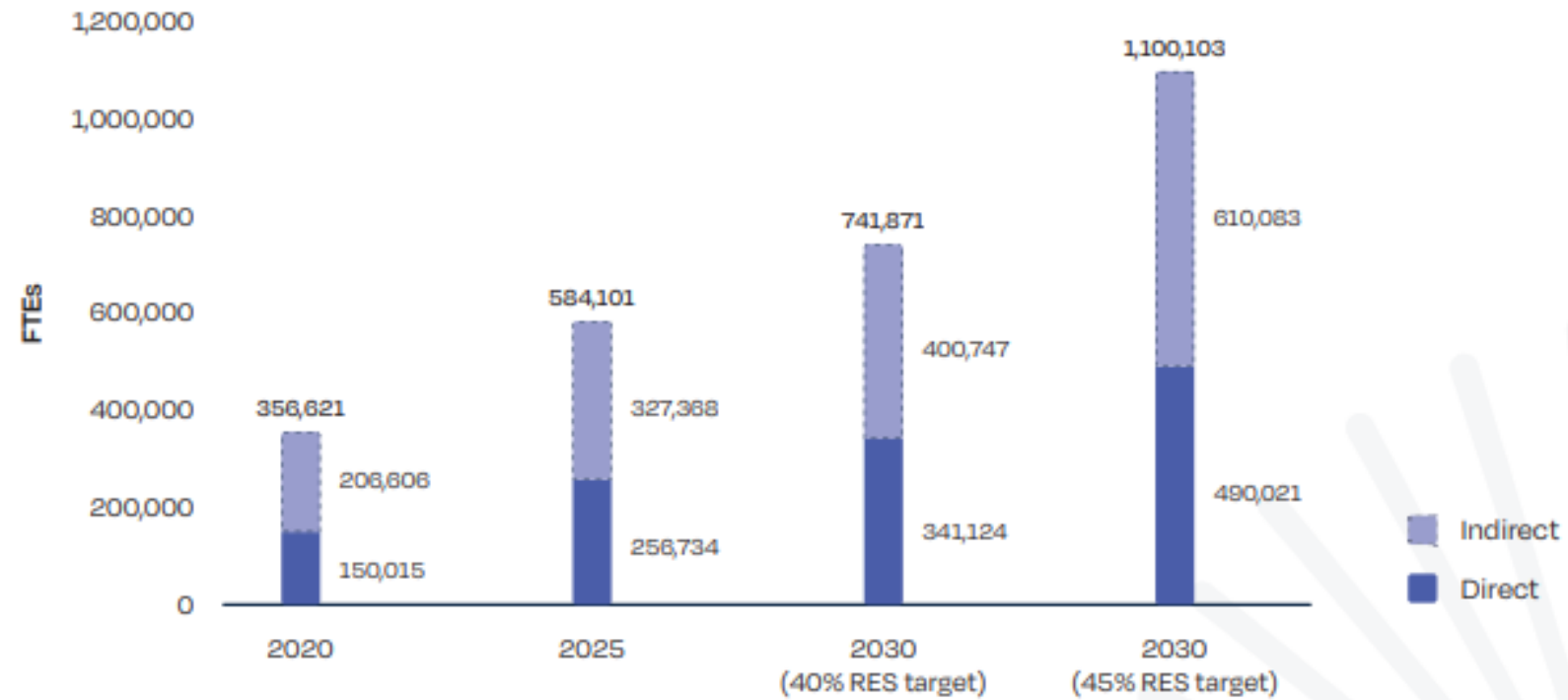
- Knelpunt:
- Gebrek aan technische profielen
- Prijsverhouding elektriciteit – aardgas/aardolie

Vindt u het moeilijk om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden?

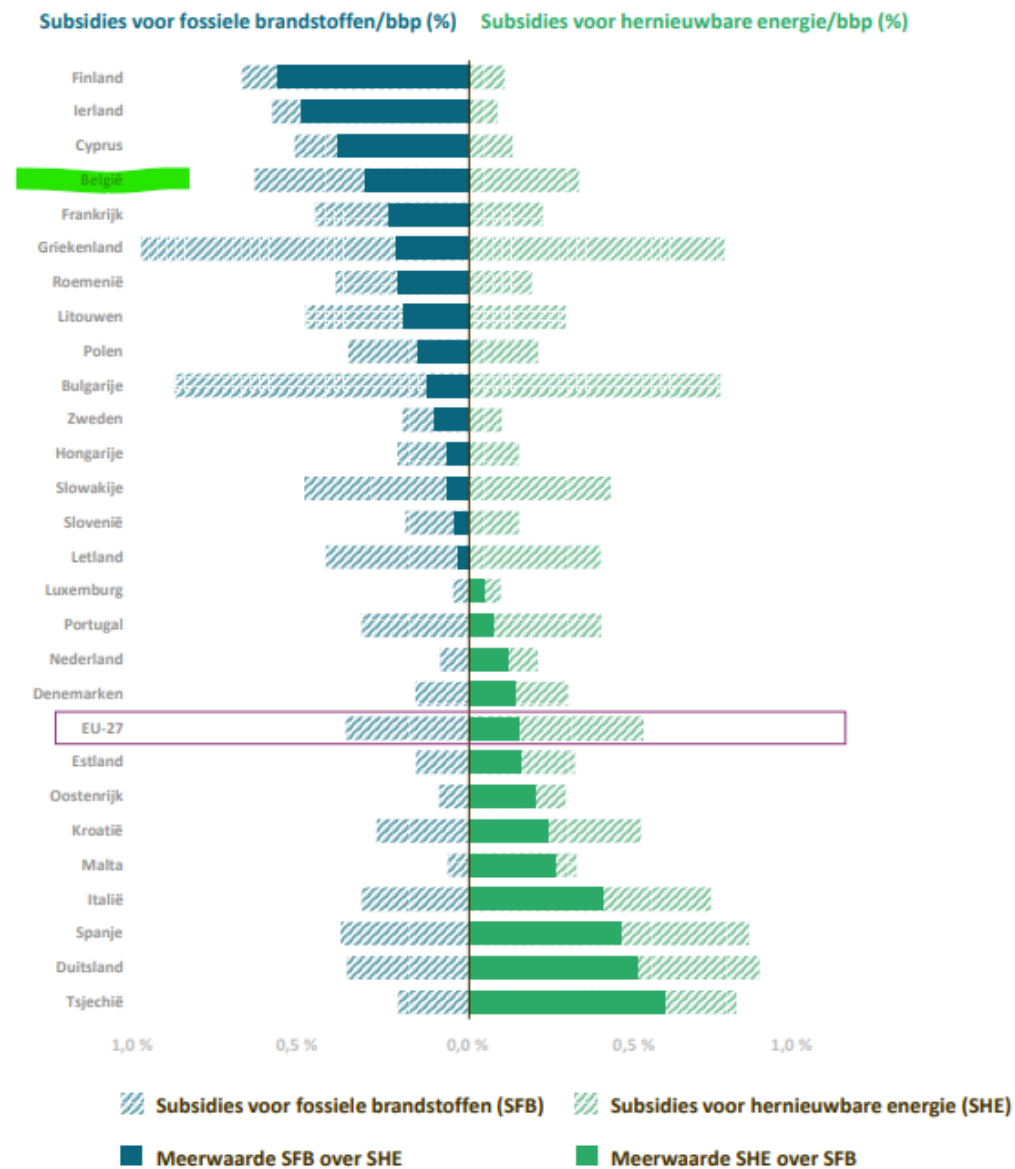

■ Zeer moeilijk
 ■ Moeilijk
 ■ Gemiddeld
 ■ Eenvoudig
 ■ Zeer eenvoudig
 ■ NVT

FIGURE 15 EU-27 SOLAR JOBS SCENARIOS 2020-2030

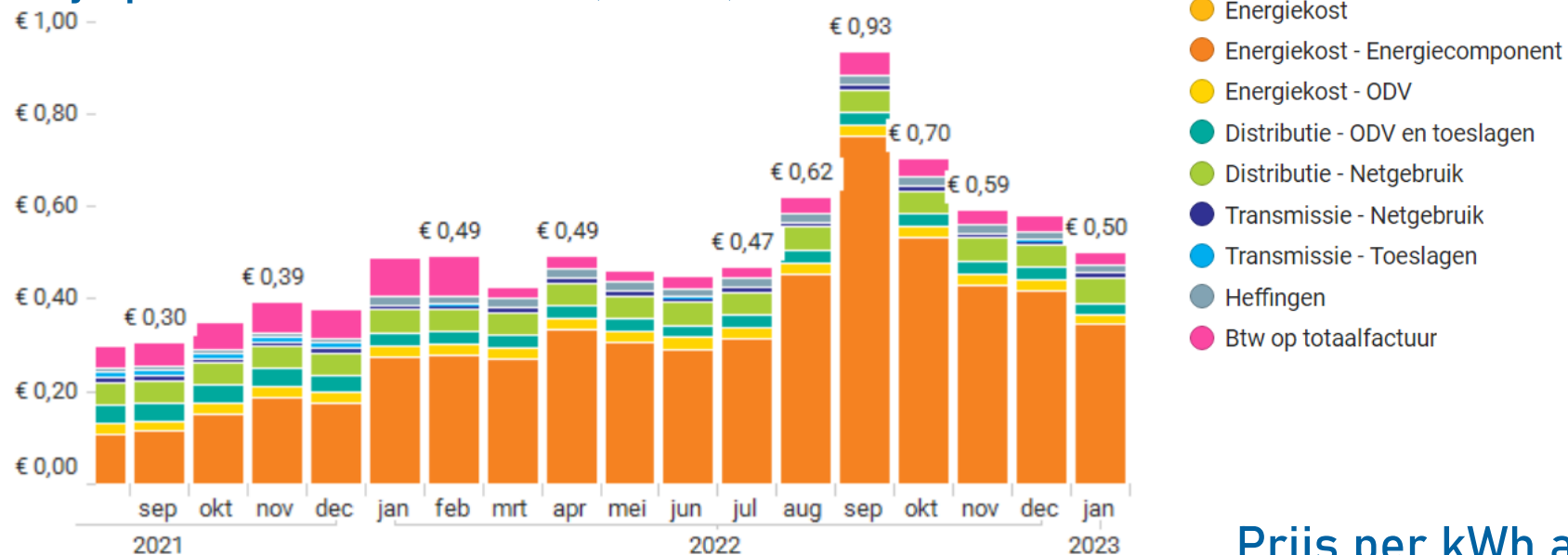
Figuur 12 — Hoogte van subsidies voor fossiele brandstoffen in vergelijking met subsidies voor hernieuwbare energie

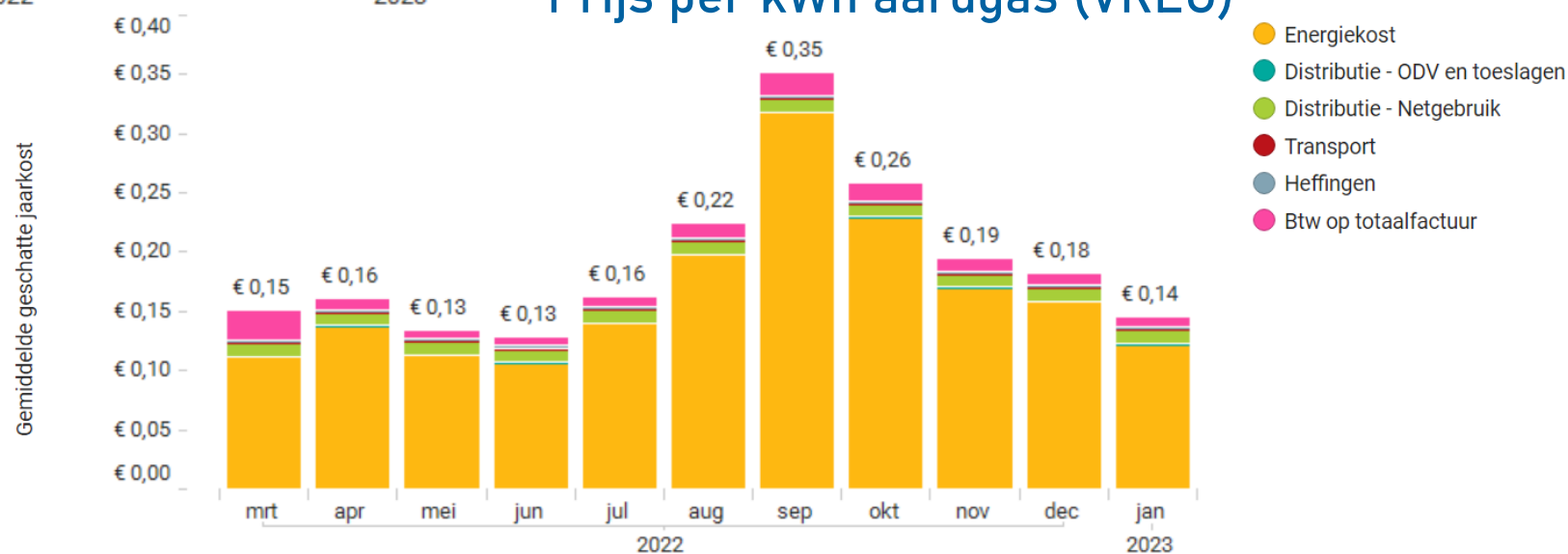
Bron: ERK, op basis van Trinomics, *Study on Energy costs, taxes and the impact of government interventions on investments*, oktober 2020.

Prijsverhouding fossiel vs elektriciteit

Prijs per kWh elektriciteit (VREG)

Prijs per kWh aardgas (VREG)

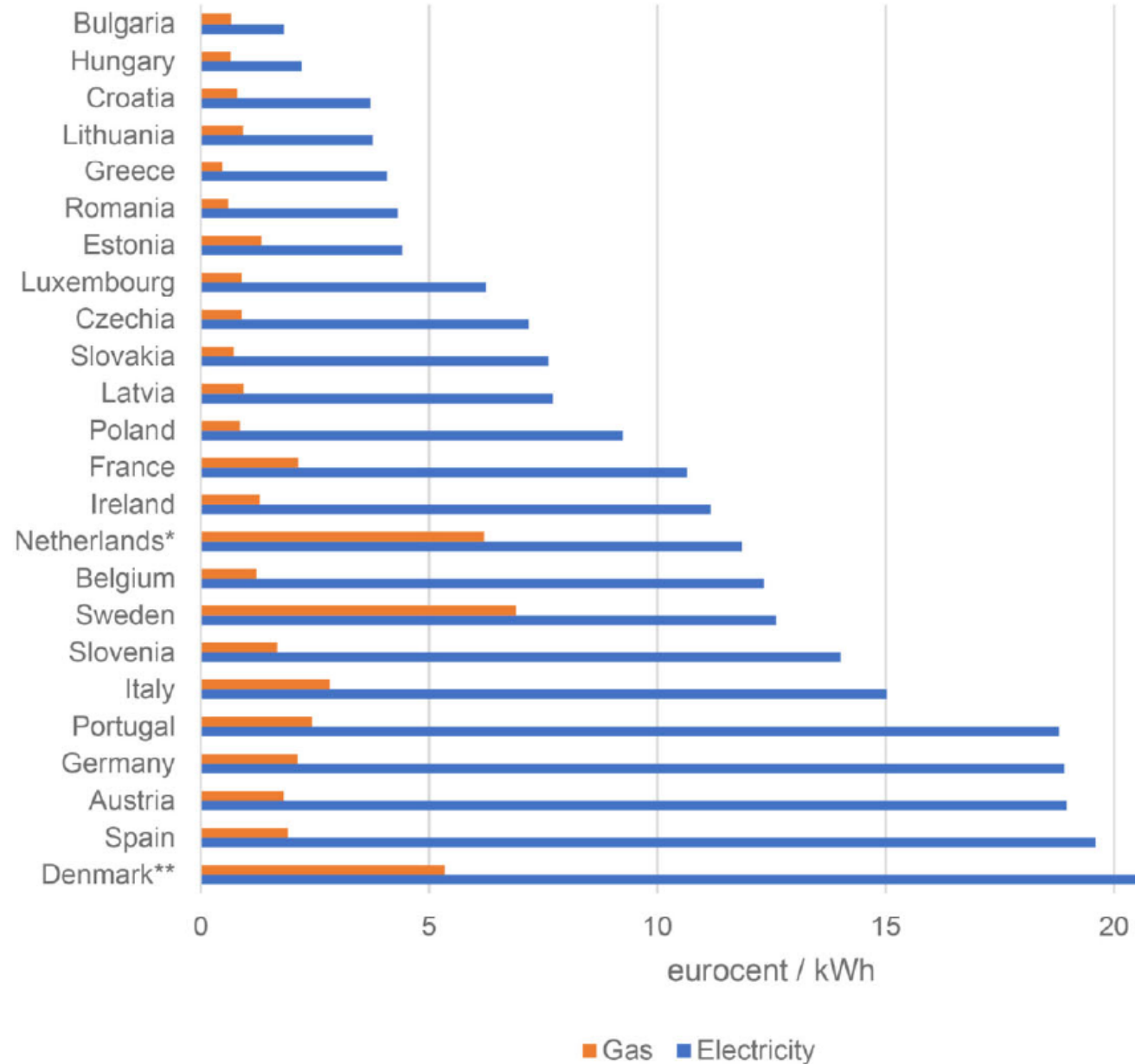

Fig. 9. Total cost of ownership of a heat pump and gas boiler before and after reform, Denmark.

- Taks shift 2:
 - verschuiving van tariefcomponenten van elektriciteit naar fossiele brandstoffen
 - 'de vervuiler betaalt'-principe
 - budgetneutraal voor de overheid
 - Incl. flankerend beleid

Warmtewende 2050

Strategische visie van ODE
op de groene warmtetransitie

Warmtewende 2050: Strategische visie van ODE op de groene warmtetransitie

- Hernieuwbare energie is 'haalbaar en betaalbaar'
- Doelstellingen voor zon kunnen (en moeten) omhoog
- Doelstellingen voor wind onshore kunnen omhoog
- Vergeet het potentieel van bio-energie niet
- Werken aan instroom van technische profielen
- De relatieve kost van verwarming op elektriciteit en fossiel aanpakken
- Hou het beleid voldoende lang aan om impact te hebben

- Voorspelbaar
 - Gekend lange termijn pad
- Betrouwbaar – stabiel
- ‘Dialogoog met de markt/sector’ voor effectiviteit beleid
- Energie taks shift
- Beleid moet investeringszekerheid brengen
- Draagvlakversterkend
- Lange termijn visie uitdragen
- Op systeemniveau, weg van hokjesdenken
- Vertrouwen wekken

CONTACT

Dirk Van Evercooren, algemeen directeur ODE
dirk.vanevercooren@ode.be, 02 514.78.05

www.ode.be

